

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:726

av Jan Lindholm (MP)

Byggregler som försvårar energiomställningen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förslaget om nya byggregler och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Boverket har nyligen lagt fram förslag om hur framtidens byggnader ska bli så energisnåla som möjligt. Det är en god tanke men längre än så har man inte nått. Det saknas nämligen en helhetssyn på energifrågor och byggregler som till och med kan försvåra den önskade förändringen. Energisnåla byggnader är något betydligt mer komplicerat än Boverket orkat överblicka.

Från och med 2021 ska nya byggnader i EU byggas som så kallade näranollenergibyggnader. Boverket har tagit fram förslag för vad det innebär för Sverige, både när det gäller nivå på byggnadernas energianvändning och hur denna ska mätas.

Boverket anser att bästa tillgängliga teknik ska användas för att göra byggnaderna så energisnåla som möjligt. Det är bra tänkt men Boverket har som sagt glömt helhetsperspektivet.

Värmeförluster

Boverket föreslår att energikraven även fortsättningsvis skall uttryckas i kilowattimmar per kvadratmeter. Det är ett sätt att styra som visat sig ha väldiga brister. I branschen anser man det föga troligt att målen kan nås med ett så trubbigt mål. Kraven bör därför i stället riktas direkt mot komponenter och konstruktioner. Genom konkreta krav på

väggar, golv, tak, fönster och dörrar blir det betydligt enklare att projektera rätt och att faktiskt nå målet.

Energival får inte skapa smitvägar för dåliga byggnader

Byggnadens energiförluster måste vara det som kraven riktas mot. Det intressanta är hur mycket energi byggnaden förlorar inte hur mycket energi som behöver köpas in för driften. Dagens och de föreslagna reglerna innebär att man kan komma undan med en betydligt sämre byggnad genom att exempelvis installera en värmepump. Det är lika tokigt tänkt som om hastighetsreglerna skulle styras av bilarnas fartresurser. Vilken folkstorm det skulle bli om Volvobilar fick köra maximalt 90 där BMW-bilarna får köra 120. Bälteskravet gäller även det oavsett fart. Vi kan inte ha byggregler som på samma sätt ställer helt olika krav på byggnadens egenskaper beroende på hur byggnaden värms upp. Byggnaden ska stå i 100 år och system för uppvärmning kan komma att bytas många gånger. Om en framtida husägare vill eller av någon anledning tvingas hitta en annan lösning för uppvärmning så är huset i sig inte rustat för låga energiförluster.

Effektbehovet under kalla vinterdagar

Risken är överhängande att Boverkets föreslagna regelverk försvårar den genomgripande förändring av energisystemet som vi står inför.

När den befintliga kärnkraften tas ur drift av åldersskäl kommer det att bli en utmaning att klara effektbehovet särskilt riktigt kalla dagar om el i stor omfattning används för uppvärmning av dåligt värmeisolerade bostäder. Genom att gynna elbaserade lösningar, som värmepumpar, framför fjärrvärme ökar elanvändningen och det totala effektbehovet under kalla vinterdagar. Samtidigt minskar möjligheterna att leverera el från anläggningar som producerar både fjärrvärme och förnybar el. Detta går stick i stäv med de framtida behoven.

Helhetssyn på byggregler – en nödvändighet

Det som byggs nytt kommer att stå kvar under resten av detta århundrade och ärvas av kommande generationer. Vi vet inte exakt hur det framtida energisystemet kommer att se ut, men vi vet att vi kommer behöva använda våra resurser klokare än under förra århundradet. Det behövs en helhetssyn på energifrågorna, och de styrmedel som införs inom olika samhällssektorer måste både vara långsiktiga och dra i samma riktning, snarare än att motverka varandra. Byggregler är mycket långsiktiga styrmedel och därför extra angelägna ur samhällsplaneringsperspektiv.

Regeringen måste i den fortsatta hanteringen av förslaget från Boverket ta hänsyn till här anförda synpunkter på de skadliga konsekvenser som förslaget innebär. Skall vi

lyckas med omställningsarbetet får vi inte göra fel på en så här central fråga. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin bestämdaste uppfattning.

Jan Lindholm (MP)